

Eakatesõbraliku haigla standardite rakendamisest

Kristina Oja

Tartu Ülikooli Kliinikum

Õendushoolduse osakonna juhataja

19.11.2014

Tartu Ülikooli Kliinikum on tervisedenduslik haigla.

Samuti arendame suitsuvaba haigla keskkonda. Naistekliinik ja lastekliinik viivad end vastavusse beebisõbraliku haigla standarditega.

Otsustasime mujal maailmas kasutusel olevad eakatesõbraliku haigla standardid aluseks võtta peagi avatava õendusabikeskuse ja kogu haigla keskkonna arendamisel.

Eakasõbraliku haiglaliikumise eestvedaja Shu-Ti Chiou, MD, PhD, MSc

- *Director-General, Health Promotion Administration, Ministry of Health and Welfare, Taiwan*
- *President, International Network of Health Promoting Hospitals and Health Services*
- *Global vice president of the International Union for Health Promotion and Education (IUHPE)*
- *Chair, International Task Force on Health Promoting Hospitals and Age-Friendly Health Care*
- *Chair, International Task Force on Health Promoting Hospitals and Environment*

Töörühma liikmed (11 riiki, 15 liiget)

■ Juhataja:

- ❑ **Dr. Shu-Ti Chiou**, *Director-General, Health Promotion Administration, Ministry of Health and Welfare, Taiwan (HPH Member)*

■ TEH koordinaatorid:

- ❑ **Dr. Tiiu Härm**, *Coordinator of Estonia HPH Network*
- ❑ **Ms. Ioanna Petroulia**, *Assistant to Coordinator of Greek HPH Network; Clinical Neuropsychologist of Center for Health Services Research, University of Athens*
- ❑ **Prof. Dr. Ulrike Sommeregger**, *Coordinator of Austria HPH Network*
- ❑ **Ms. Marit Kise**, *Representative of Coordinator of Norwegian HPH Network*

■ Rahvusvaheline TEH sekretariaat:

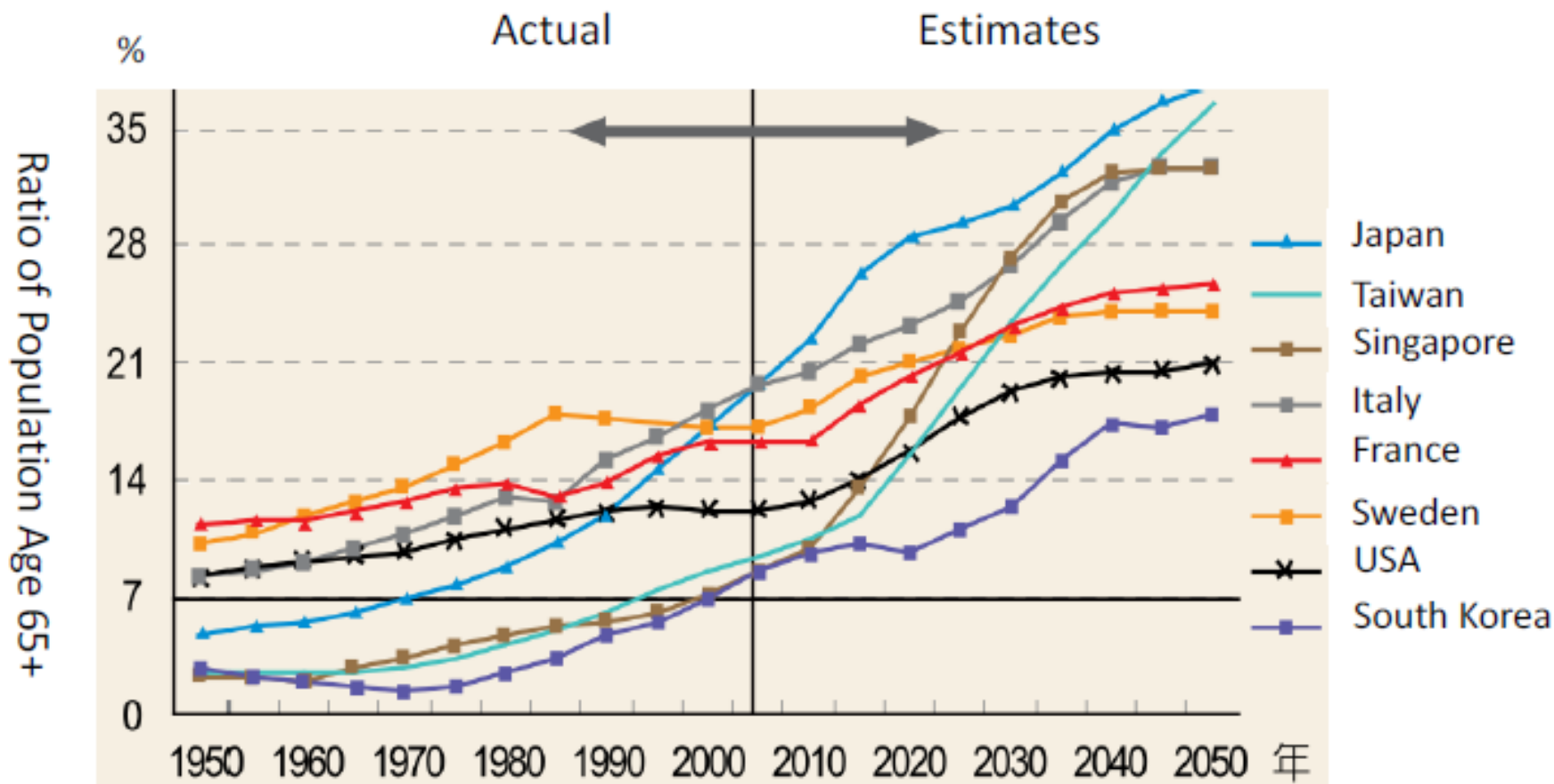
- ❑ **Mr. Jeff Svane**

Technical Officer, International HPH Secretariat, WHOCC, Denmark

Töörühma liikmed (11 riiki, 15 liiget)

■ Eakatesõbraliku haigla eksperdid:

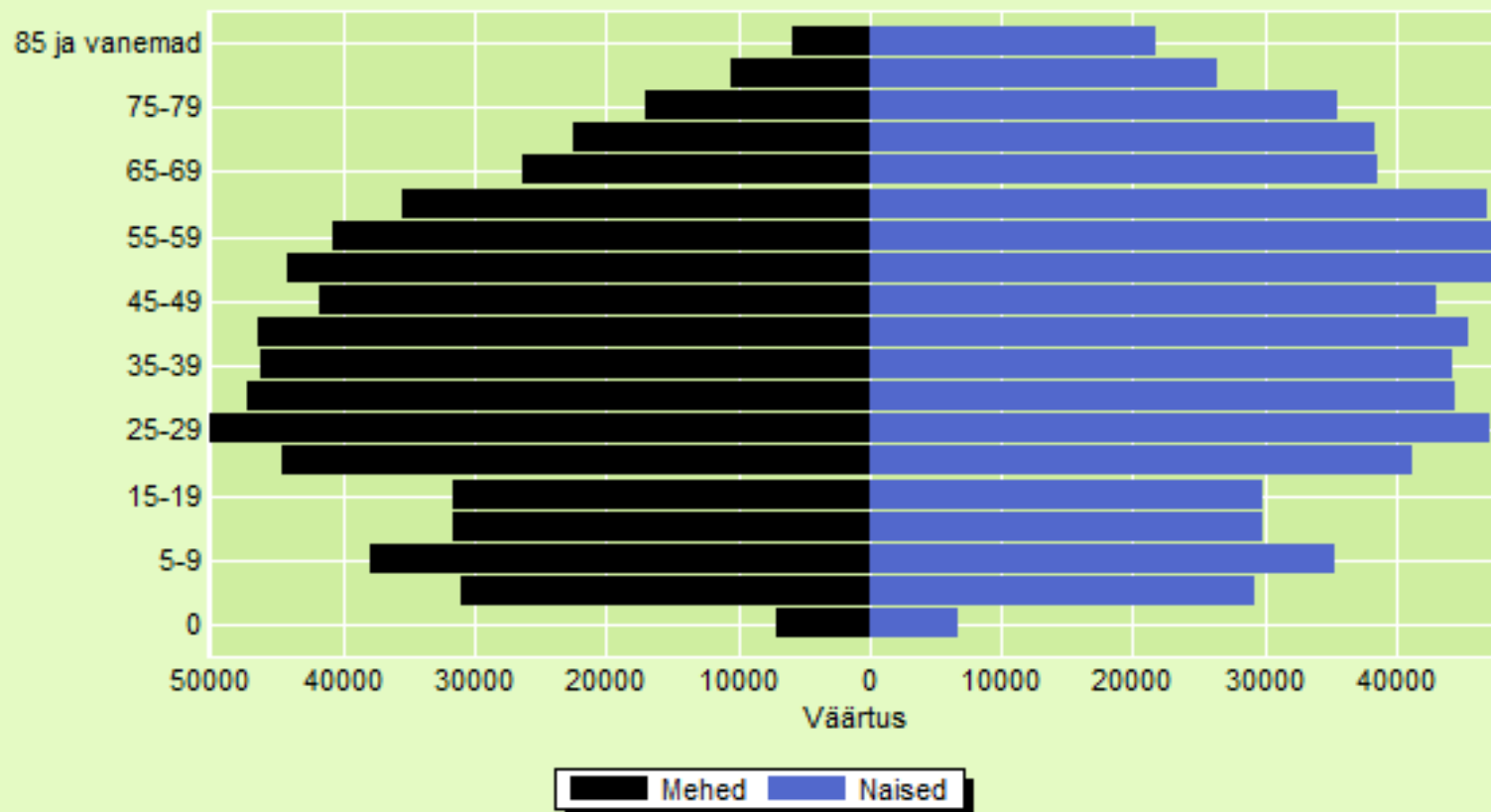
- ❑ **Dr. Yu-Chen Chang**, *Director of Community Health Department, Ditmanson Medical Foundation Chia-Yi Christian Hospital, Taiwan*
- ❑ **Dr. Belinda Parke**, *Assistant Professor of Faculty of Nursing, University of Alberta, Canada*
- ❑ **Dr. Barbara Liu**, *Executive Director of Regional Geriatric Program Toronto; Program Director of Geriatric Medicine Postgraduate Program, University of Toronto, Canada*
- ❑ **Prof. Marie Boltz**, *Director of Practice Initiatives at the Hartford Institute for Geriatric Nursing, New York University, USA; NICHE Practice Director*
- ❑ **Mr. Herbert Habets**, *Geriatric Clinical Nurse Specialist / Nurse Scientist of Orbis Medisch Centrum, Sittard – Geleen; Senior Lecturer of Zuyd University, Heerlen, Netherlands*
- ❑ **Prof. Cheng-Chieh Lin**, *Dean, College of Medicine, China Medical University, Taiwan*
- ❑ **Prof. Feng-Hua Lu**, *Associate Professor, Institute of Gerontology, National Cheng Kung University, Taiwan*
- ❑ **Mr. Takao Suzuki**, *Research Institute, National Center for Geriatrics and Gerontology, Japan (Invited on April 1st, 2014, currently waiting for reply)*
- ❑ **Prof. Finbarr Martin**, *Professor, medical gerontology, Kings College London; NHS consultant, Geriatrics and General Medicine, UK (Invited on March 31st, 2014, currently waiting for reply)*

Allikas: 1. United Nations, "World Population Prospects: The 2008 Revision"
 2. Taiwan Executive Yuan, "Taiwan Population Prospects, 2008"

Eesti

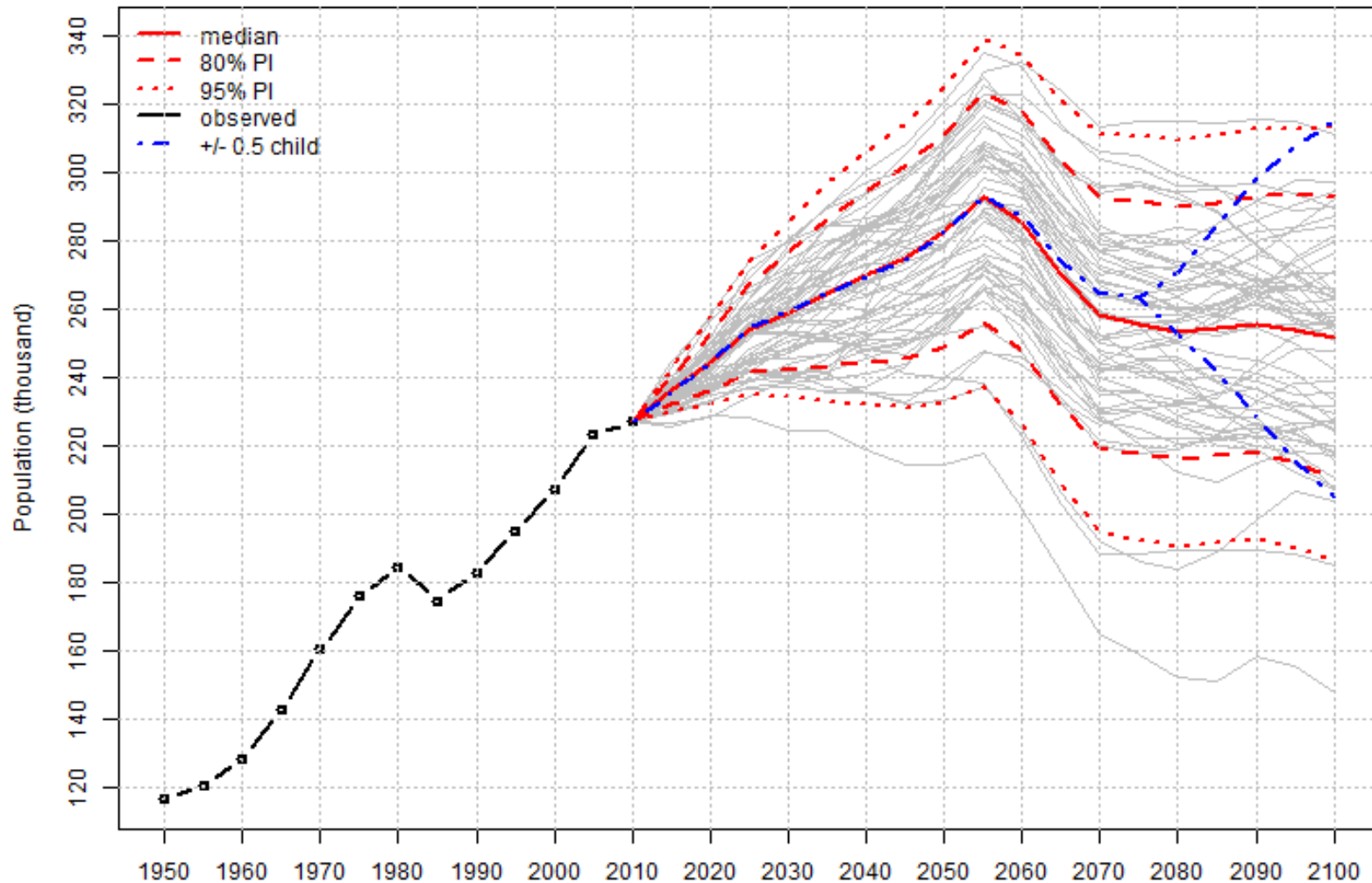
RV021: RAHVASTIK, 1. JAANUAR
--- Sugu , Vanuserühm.
2014. (Väärtus)

© Statistikaamet

Probabilistic Population Projections based on the *World Population Prospects: The 2012 Revision*

Estonia: Population (Age 65+)

Allikas: United Nations, "World Population Prospects: The 2012 Revision"

- Raporti „Global Age Watch Index 2013“ (1) kohaselt elab **Eestis** ca 1,3 miljonit inimest, neist 0,3 miljonit **(23,2%) on vanuses üle 60 eluaasta**
- Viimase, 2011. aasta rahvaloenduse andmeil on Eesti **keskmine eeldatav eluiga meestel 71 aastat ja naistel 81 aastat**
- Kui sündimus oluliselt ei suurene, on **aastaks 2060 Eesti 100 tööealise kohta 80 ülalpeetavat** (2)

Allikas: 1. The Global Age Watch Index 2013. www.helpage.org

2. Sakkeus L., Rahvastiku vananemine on Eesti ühiskonna jaoks väljakutse.

www.stat.ee/ess-23

Eakatel inimestel on unikaalsed vajadused

- Kroonilised ja kaasuvad haigused
- Erinevad avaldumisvormid
- Rohke tervishoiuteenuste vajadus, kuid suur haavatavus haiglaravi või tervishoiuteenuste vajamisel
- Eakad inimesed on öelnud, et nad on kogenud ebasõbralikkust tervishoius

=> Kas suudame pöörata need väljakutsed võimalusteks?

Kroonilised haigused 65+

Sugu/vanus		1 haigus	2 haigust	3 haigust
65+		88.7%	71.7%	51.3%
75+		90.9%	76.8%	56.4%
Mees	65+	85.8%	65.6%	43.9%
	75+	89.1%	71.2%	50.2%
Naine	65+	91.7%	77.8%	58.8%
	75+	92.8%	82.8%	63.0%

Näide: 2 699 isikut (Mehi 1 362; Naisi 1 337) *Chronic diseases mentioned above including the following 17 diseases: hypertension, diabetes, heart problems, stroke, lung or breathing problems (bronchitis, emphysema, pneumonia, lung disease, asthma), arthritis / rheumatism, stomach ulcer or stomach disease, liver and gall disease, hip fracture, cataract, kidney disease, gout, vertebral entophyte, osteoporosis, cancer, hyperlipidemia, anemia (percentage is weighted calculated)*

Allikas: (6th) Survey of health and living status of the middle aged and elderly in Taiwan survey report, Bureau of Health Promotion, 2007

Eakasõbraliku tervishoiu algatus

■ Eesmärgid:

- Uuendada ja arendada nüüdisaegseid teadmisi ja parimaid praktikaid
- Aidata haiglatel ning tervishoiuteenuste pakkujatel arendada eakasõbralikku töökultuuri, struktuuri, otsuseid ja arengu-protseesse ning parandada nii eakate inimeste tervist

■ Alaeesmärgid:

- Arendada organisatsiooni võrgustikutööd nii organisatsiooni siseselt kui ka organisatsioonide vahel
- Arendada vahendeid, et parandada kliinilise töö kvaliteeti
- Töötada välja indikaatorid, selleks et mõõta, jälgida ja hinnata raviteenuste kvaliteeti
- Käivitada organisatsiooni plaan, et olla vastavuses eakasõbraliku haigla kvaliteedi nõuetega

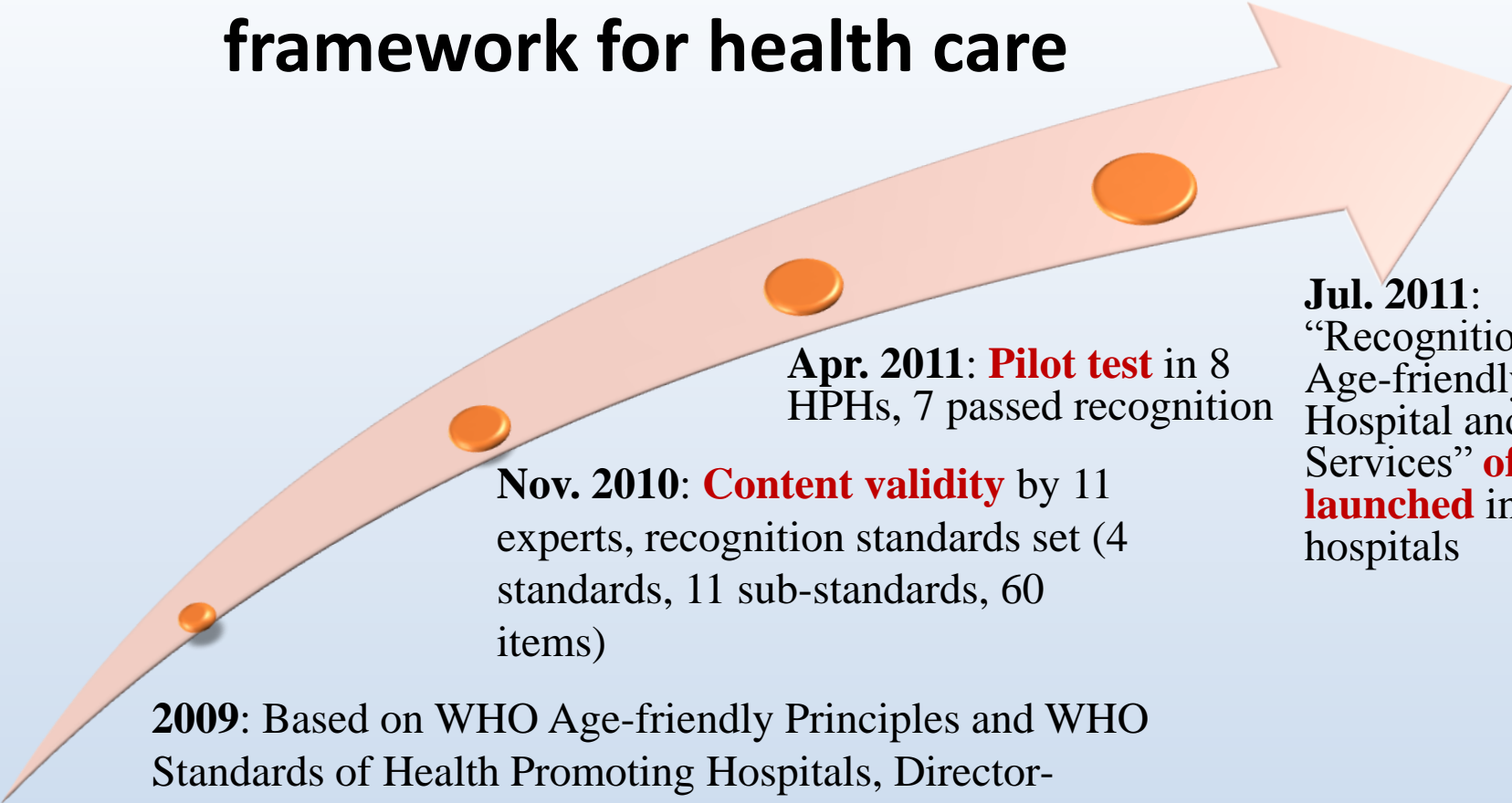
- **Kes võivad liituda:** haiglad, perearstikeskused, õendus- ja hooldusasutused jne.

Visioon, eesmärgid ja missioon

Taiwani eakatesõbralikus tervishoius

- **Visioon:** Eakatesõbralik haigla (või tervishoiuteenuseid osutav asutus) edendab tervist, väärikust ja eakate inimeste osalemist
- **Väärtused:** TERVIS, INIMLIKKUS, INIMÕIGUSED
- **Missioon:**
 - Luua sõbralik, toetav, austav ja juurdepääsetav tervenemise keskkond, mis on kohandatud eakate unikaalsetele vajadustele
 - Hõlbustada ohutu, tervist edendava, tõhusa, tervikliku, patsiendikeskse ja koordineeritud hoolduse ning ravi planeerimist eakatele inimestele sobival viisil
 - Võimaldada eakatel ja nende peredel suurendada kontrolli oma tervise ning hoolduse ja ravi üle

Timeline of development of age-friendly framework for health care

2009: Based on WHO Age-friendly Principles and WHO Standards of Health Promoting Hospitals, Director-General Dr. Shu-Ti Chiou developed Taiwan's Framework of Age-friendly Hospitals and Health Services while working at the National Yang Ming University

Nov. 2010: **Content validity** by 11 experts, recognition standards set (4 standards, 11 sub-standards, 60 items)

Apr. 2011: **Pilot test** in 8 HPHs, 7 passed recognition

Jul. 2011: "Recognition of Age-friendly Hospital and Health Services" **officially launched** in hospitals

Allikas: Shu-Ti Chiou, 2013

Age Friendly Hospitals and Health Services - self assessment questionnaire

Please rate the indicators according to their **Importance, Suitability and Clarity** in scores 1 to 5; for example, in terms of Importance, a score of 1 = **Very unimportant**, and a score of 5 = **Very important**.

Points to consider: “**Very important**” indicates that you strongly believe this item is essential to the understanding and implementation of age-friendly healthcare, and should be listed in the criteria for site visit. “**Very applicable**” indicates that you strongly believe the description of this item has clearly indicated all the purpose(s) of measured elements. “**Very clearly**” indicates that you strongly believe the descriptions and text of this item is clear and easily understood.

Content	Importance					Suitability					Clarity				
Standard 1: Management Policy															
1.1 Developing an age-friendly policy	Low				High	Low				High	Low				High
1.1.1 The hospital's current quality and business plans identify age-friendliness as one of the priority issues.	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
☐ 0% Almost none, ☐ 25% A little, ☐ 50% Half-completed, ☐ 75% Mostly, ☐ 100% Almost complete	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
1.1.2 The hospital develops a written age-friendly policy that values and promotes older persons' health, dignity and participation in care.	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
1.1.3 The hospital identifies personnel and functions for coordination and implementation of the age-friendly policy.	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X	1	2	3	4	X
Recommendation for additional items, revisions, omissions or other suggestions:															

Eakatesõbralikud Haiglad ja Terviseteenused - enesehindamise küsimustik

Standard 1: Juhtimispoliitika

- Eakatesõbraliku haigla strateegia arendamine
- Organisatsiooni toetus
- Jätkuv monitoorimine ja parendus

Eakatesõbralikud Haiglad ja Terviseteenused - enesehindamise küsimustik

Standard 2: Suhtlemine ja teenused

- Suhtlemine
- Teenused

Eakatesõbralikud Haiglad ja Tervise teenused - enesehindamise küsimustik

Standard 3: Ravi ja hooldusega seotud protsessid

- Patsiendi hindamine
- Koostöö ning ravi- ja hoolduse järjepidevus

Eakatesõbralikud Haiglad ja Terviseteenused - enesehindamise küsimustik

Standard 4: Füüsiline keskkond

- Üldine keskkond ja sisustus
- Transport ja selle kättesaadavus
- Tähistused ja identifitseerimine

Standard 1: Juhtimispoliitika (1)

Eakatesõbraliku haigla strateegia arendamine

- Eakatesõbralikkus kajastub haigla kvaliteedi ja äriplaanis
- Haiglal on kirjalik eakatesõbraliku haigla strateegia, mis väärtustab ja edendab eakate inimeste tervist, eneseväärikust ja osalemist oma ravis ja hoolduses
- Haiglal on personal ja tegevused eakatesõbraliku haigla strateegia koordineerimiseks ja elluviimiseks

Standard 1: Juhtimispoliitika (2)

Organisatsiooni toetus (1)

- Haiglal on eelarve eakatesõbralike teenuste ja vahendite jaoks
- Haiglal on infosüsteemid eakatesõbraliku haigla strateegia elluviimiseks, koordineerimiseks ja hindamiseks
- Haigla värbab tööle pädeva personali eakate raviks ja hoolduseks

Standard 1: Juhtimispoliitika (2)

Organisatsiooni toetus (2)

- Kogu personal läbib baasõppe vajalike teadmiste, hoiakute ja oskuste omandamiseks ealiselt, sooliselt ja kultuuriliselt tundlikes olukordades tegutsemiseks
- Kogu eakate ravi ja hooldusega tegelev personal läbib baasõppe kriitiliste kompetentside omandamiseks eaka ravi ja hoolduse valdkonnas
- Haigla tunnustab eakatesõbralikke algatusi ja saavutusi
- Personal on kaasatud eakatesõbraliku haigla strateegiaga seotud otsuste tegemisse, auditeerimisse ja aruandlusesse

Standard 1: Juhtimispoliitika (3)

Jätkuv monitoorimine ja parendus

- Kvaliteedi hindamine sisaldab soo ja vanusega ning vajadusel patsiendiohutuse ja rahuloluga seotud andmete analüüse. Nende analüüside tulemused on kättesaadavad personalile
- Haiglal on eakatesõbraliku haigla strateegiaga seotud tegevuste kvaliteedi hindamise programm. Hinnatakse organisatsioonikultuuri arengut ning patsientide ja töötajatega seotud muutusi, samuti ressursside arengut, praktilisi saavutusi ja ravitulemusi

Standard 2: Suhtlemine ja teenused (1)

Suhtlemine (1)

- Personal räägib eaka patsiendiga lugupidavalt, patsiendile arusaadavas keeles ja arusaadavate sõnadega
- Teave haigla lahtiolekuaegadest, teenuste hinnakirjast, ravi- ja uuringuvõimalustest ning haiglasse sisseregistreerimise korrast edastatakse patsiendile eakohasel viisil
- Kirjalikud patsiendi infomaterjalid on koostatud ja kujundatud patsiendi eale vastavalt

Standard 2: Suhtlemine ja teenused (1)

Suhtlemine (2)

- Haigla pakub piisavat teavet ning kaasab eakaid inimesi ja nende perekondi kõigis ravi- ja hoolduse etappides
- Haigla austab eakate inimeste võimet ja õigust teha oma ravi ja hooldust puudutavaid otsuseid

Standard 2: Suhtlemine ja teenused (2)

Teenused (1)

- Haigla kohandab oma tegevused vastavaks eakate inimeste erivajadustele, sealhulgas madala haridustaseme või kognitiivsete häiretega inimeste vajadustele
- Haigla teeb kindlaks ja toetab rahaliste raskustega eakaid patsiente vajaliku ravi saamisel

Standard 2: Suhtlemine ja teenused (2)

Teenused (2)

- Haiglal on vabatahtlike programmid toetamaks patsiente ja külastajaid haiglasse vastuvõtul, haiglas liikumisel, transpordil, lugemisel, kirjutamisel, sotsiaalsel suhtlemisel või aitamaks muude vajalike ambulatoorsete või statsionaarsete teenuste osutamisel
- Haigla julgustab vanemaid inimesi (sealhulgas pensionäride ühendusi) patsiente ja nende perekondasid osalema haigla vabatahtlike teenuste osutamisel

Standard 3: Ravi ja hooldusega seotud protsessid (1)

Patsiendi hindamine (1)

- Haiglal on vanust ja soolisi erinevusi arvestavad juhised patsiendi tervise edendamise ja haiguste ennetamisega seotud vajaduste hindamiseks (sh eluviisi, toitumuse, psühho-sotsiaalse ja majandusliku staatuse, kukkumiste ennetamise jne seotud vajaduste hindamiseks)
- Haiglal on juhised erinevate haiguste ja seisunditega (sh astma, diabeet, insult, südamepuudulikkus, krooniline obstruktiivne kopsuhaigus, koronaararterite haigused, protseduuride-operatsioonide eelne ja järgne seisund, terminaalne seisund jmt) patsientide tervisedenduse, ravi, taastusravi ja hoolduse vajaduste hindamiseks
- Haiglal on juhised kõrge kukumise riski ning füüsilise ja vaimse võimekuse languse riskiga eakate patsientide jälgimiseks

Standard 3: Ravi ja hooldusega seotud protsessid (1)

Patsiendi hindamine (2)

- Ravimite kasutamine vaadatakse üle patsiendi haiglasse vastuvõtul ja regulaarselt ambulatoorsetel vastuvõttudel
- Patsiendi vajaduste hindamine tehakse esimesel kokkupuutel haiglaga ning vaadatakse üle ja vajadusel kohandatakse vastavalt patsiendi seisundi muutustele või patsiendi soovi korral
- Patsiendi vajaduste hindamine on dokumenteeritud patsiendi haigusloos
- Arstilt või muudest asjakohastest allikatest saadud info on kättesaadav patsiendi haigusloos

Standard 3: Ravi ja hooldusega seotud protsessid (2)

Sekkumine ja juhtimine (1)

- Patsient (ja vajadusel tema hooldaja) on teavitatud tema tervist mõjutavatest teguritest ja koos patsiendi (ja vajadusel tema hooldajaga) lepitakse kokku sobivate sekkumiste plaan
- Patsiendile (ja tema hooldajale) antud informatsioon registreeritakse patsiendi haiguslukku
- Sekkumised ja oodatavad tulemused on dokumenteeritud ja hinnatud patsiendi haigusloos
- Info tervena vananemise ja seda ohustavate riskide kohta on kättesaadav patsientidele, nende peredele, küllastajate ja personalile

Standard 3: Ravi ja hooldusega seotud protsessid (2)

Sekkumine ja juhtimine (2)

- Statsionaarsed osakonnad kajastavad tervise edendamist, taastusravi ja riskijuhtimist vajadusel juhendites ja protsessikirjeldustes
- Diagnostilised uuringud ja protseduurid peavad kajastama vanusega seotud muutusi ja võimekust
- On olemas juhised kõrge riskiga eakate patsientide multidistsiplinaarse geriaatrilise hindamise ja sekkumiste kohta
- Haiglast väljakirjutamise planeerimist alustatakse võimalikult vara
- Tuleb saavutada optimaalne haiglas viibimise pikkus

Standard 3: Ravi ja hooldusega seotud protsessid (3)

Koostöö ning ravi- ja hoolduse järjepidevus (1)

- Andmed patsiendiorganisatsioonide kohta on patsientidele kättesaadavad
- On olemas nimekiri haiglaga koostööd tegevatest tervishoiu ja sotsiaalteenuste pakkujatest
- Haiglal on olemas põhikiri ja teenuste osutamiseks vajalik personal
- Koostöös partneritega on koostatud kirjalik kava patsientide ravi järjepidevuse parandamiseks
- On kokku lepitud kord patsientide andmete vahetamiseks kõigi asjaomaste organisatsioonide vahel

Standard 3: Ravi ja hooldusega seotud protsessid (3)

Koostöö ning ravi- ja hoolduse järjepidevus (2)

- Patsientidele (ja nende peredele, kui see on asjakohane) antakse järgimiseks kaasa arusaadavad juhised ambulatoorsel vastuvõtul, haiglast edasisuunamisel või väljakirjutamisel
- Patsiendi saatmisel teise raviasutusse esitatakse vastuvõtvale asutusele õigeaegselt kirjalik kokkuvõte patsiendi seisundist, tervisega seotud vajadustest ja ärasaatvas raviasutuses asetleidnud sekkumistest
- Vajadusel sisestatakse patsiendi haiguslukku ärasaatva asutuse ja koostööpartnerite osa patsiendi rehabilitatsiooniplaani täitmises
- Haigla pakub hooldusteenuseid kogukonna eakatele inimestele

Standard 4: Füüsiline keskkond (1)

Üldine keskkond ja sisustus

- Kogu haiglas rakendatakse praktilist, taskukohast ja võimalikult ühtset disaini
- Ruumid, sealhulgas ooteruumid, on kõikjal puhtad ja mugavad
- Hooned on varustatud hea valgustuse, libisemiskindlate põrandapindade, vastupidava mööbli ja liikumisteedega
- Tualettruumides, vannitubades ja ravivoodite juures on kutsungisüsteemid
- Haigla on tõketeta pesemisruumid varustatud põhiliste pesemisvõimalused
- Koridorides on tugireelingud mõlemal pool seintel.
- Haiglavoodite kõrgus on sobiv eakate inimeste jaoks

Standard 4: Füüsiline keskkond (2)

Transport ja selle kättesaadavus

- Haigla tagab mugavad transpordiühendused
- Suuremad haiglad pakuvad meditsiinilise transpordi teenust
- Haigla peaukse juures on reisija toomise/viimise ala ja abi pakuvad töötajad
- Puuetega inimeste jaoks on piisavalt ruumi uksest sisse/välja saamiseks ja liikumise abivahendid (nt ratastool)

Standard 4: Füüsiline keskkond (3)

Tähistused ja identifitseerimine

- Kogu haiglas on lihtsad ja kergesti loetavad sildid/viidad/tähistused, et kergemini orienteeruda ja ära tunda teenuse osutajaid ja teenuseid
- Haiglas on ühtsed eakatele inimestele sobivad suunaviidad
- Haigla olulised töötajad on kergesti äratuntavad nimesiltide järgi

Eakasõbralikuks saamise hind?

- **Eakasõbralikuks „mittesaamise“ hind**
 - Patsient ja pereliikmed – rahulolematuse, ei soovi pöörduda arstiabi saamiseks, vähene sümptomite kontroll
 - Töötajad - vähesed oskused ja usaldus => läbipõlemine, vead
 - Haiglajuhid – riskid (aladiagnoositud, rohked kõrvaltoimed, usalduse puudumine, negatiivne kuvand ühiskonnas)
 - Ühiskond - vähenenud tervis ja liiga kallis tervishoid
- **Positiivse suhtumise hind** => Hindamatu
- **Positiivse suhtumise tagajärjed:** vastastikune tulutoov koostöö

Dr. Chiou ja dr. Chang veebiloeng

<http://www.hpa.gov.tw/BHPNet/English/NewsShow.aspx?No=201310230001>

Webinar: Development and Application of a Framework for Age-friendly Health Care in Taiwan - Task Force on Age-Friendly Health Care

In this particular webinar, the principles of Taiwan's framework of age-friendly health care, early results of implementation, and plans for the future will be shared by both Dr. Chiou and Dr. Chang.

Health Promotion Administration, Ministry of Health and Welfare

Site Map | Home | Chinese

Keyword : Subject: All Date: Search

Activities & Events | About HPA | Application & Information | Laws & Regulations | Research & Statistic | Publications | Administration Programming | Related Links

Home > Activities & Events > Article

Subject

- ◆ Activities & Events
- ◆ About HPA
- ◆ Application & Information
- ◆ Laws & Regulations
- ◆ Research & Statistic
- ◆ Publications
- ◆ Administration Programming
- ◆ Related Links
- ◆ Video Center

Notice

- ◆ Task Force on HPH & Environment

Color

Webinar: Development and Application of a Framework for Age-friendly Health Care in Taiwan - Task Force on Age-Friendly Health Care

[Print Version](#)

We are proud to announce the release of Webinar sessions on: "Development and Application of a Framework for Age-friendly Health Care in Taiwan". Dr. Shu-Ti Chiou, Chair of the International HPH Network and Director-General of Health Promotion Administration, Taiwan and Director Chang of Chaiyi Christian hospital, Taiwan, were invited as speakers by the McKinsey & Company, USA. In this particular webinar, the principles of Taiwan's framework of age-friendly health care, early results of implementation, and plans for the future will be shared by both Dr. Chiou and Dr. Chang.

You may download and view the webinar through the following link:

Täna kuulamast! Küsimusi?

